

PIRMĀS INSTANCES TIESAS RĪKOJUMS

(trešā palāta)

2005. gada 14. septembrī.*

Lieta T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV, reģistrēts Rēvikā [*Reeuwijk*] (Nīderlande), ko pārstāv M. Hūd koups [*M. Goedkoop*], advokāts,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienų Komisiju, ko pārstāv L. Parpala [*L. Parpala*] un E. Manhīvs [*E. Manhaeve*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību par zaudējumu atlīdzību, ar ko lūdz atlīdzināt zaudējumus, kas prasītājam esot radīti, noraidot viņa piedāvājumu, kas iesniegts, atsaucoties uz 1996. gada 10. augustā publicēto (OV C 232, 35. lpp.) uzaicinājumu uz konkursu par pakalpojumiem, kas saistīti ar Padomes 1980. gada 15. jūlija Direktīvu 80/778/EEK par cilvēku patēriņam paredzētā ūdens kvalitāti (OV L 229, 11. lpp.).

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

EIROPAS KOPIENU

PIRMĀS INSTANCES TIESA

(trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Jēgers [*M. Jaeger*], tiesneši V. Tīli [*V. Tili*] un O. Čūcs [*O. Czućz*],

sekretārs H. Jungs [*H. Jung*],

izdod šādu rīkojumu.

Rīkojums

Prāvas rašanās fakti

- 1 Komisia 1996. gada 10. augustā "Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī" (OV C 232, 35. lpp.) publicēja uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā pakalpojumiem attiecībā uz Padomes 1980. gada 15. jūlija Direktīvu 80/778/EEK par cilvēku patēriņam paredzētā ūdens kvalitāti (OV L 229, 11. lpp.) (turpmāk tekstā — "uzaicinājums uz konkursu"). Konkursa procedūras beigās bija jānoslēdz sākotnējais līgums ar viena gada darbības laiku un iespēju to pagarināt uz diviem gadiem, ja pakalpojumu sniedzējs pilnībā apmierina izvirzītās prasības. Līguma mērķis bija iepriekš minētās direktīvas pārskatīšanas priekšlikuma ietvaros sniegt tehnisko un zinātnisko atbalstu "Vides, kodoldrošības un civilās aizsardzības" ģenerāldirektorātā ietilpstošās "Ūdens aizsardzības, augsnes saglabāšanas un lauksaimniecības" nodaļas "Dzeramā ūdens" grupai.

- 2 Atbilstoši tehniskajam pielikumam, kas pievienots uzaicinājumam uz konkursu, konkursa procedūrai bija jānorit divās fāzēs.

- 3 Pirmajā fāzē bija jāizvēlas pretendenti, kuri atbilst šādiem kritērijiem:
 - fiziska vai juridiska persona, kura var to pierādīt ar reģistrācijas dokumentiem vai oficiāliem reģistru numuriem;

 - spēja pierādīt savu ekonomisko un finanšu stāvokli ar banku apliecinājumiem un/vai finanšu pārskatiem vai izrakstiem no finanšu pārskatiem;

 - spēja pierādīt nepieciešamās pieredzes esamību ūdens izpētes jomā, pamatojoties uz savu kvalifikāciju, norādēm uz iepriekš veiktajiem darbiem un piedāvātās darbinieku grupas sastāvu, tai skaitā to *curriculum vitae*;

 - darbības īstenošana, izmantojot tīklu, kas aptver visas Eiropas Savienības dalībvalstis.

- 4 Otrās fāzes noslēgumā vienam no iepriekš izvēlētajiem pretendentiem, pamatojoties uz šādiem kritērijiem, tiktu piešķirtas līguma slēgšanas tiesības:
 - piedāvājuma izklāsts, skaidrība un kvalitāte;

— darba tehnisko prasību apzināšanās un izpratne (pierādījums par nepieciešamās pieredzes esamību ūdens izpētes jomā, pamatojoties uz kvalifikāciju, norādēm uz iepriekš veiktajiem darbiem un piedāvātās darbinieku grupas sastāvu, tai skaitā to *curriculum vitae*);

— piedāvājuma cena.

5 Prasītājs savu piedāvājumu iesniedza 1996. gada septembrī.

6 Komisija 1997. gada 7. janvāra vēstulē prasītāju informēja, ka tā nav izvēlējusies viņa piedāvājumu.

7 Prasītājs 1997. gada 13. janvāra, 31. janvāra un 5. februāra vēstulēs lūdza Komisiju prasītājam norādīt prasītāja piedāvājuma noraidīšanas pamatojumu.

8 Komisija 1997. gada 13. marta vēstulē uz minēto lūgumu atbildēja, ka prasītāja piedāvājums noraidīts tāpēc, ka tam neesot nepieciešamās pieredzes ūdens izpētes jomā, kas ir viena no tehniskajā pielikumā izvirzītajām prasībām, kā arī piebilda, ka Komisija meklējusi pretendētus ar pieredzi ūdens apstrādes iekārtu izpētē, pilnveidošanā un konceptuālā izstrādē. Turklāt, lai gan tas nav bijis izšķirošais faktors, prasītājs savā darbībā vāji pārzinot un aptverot Eiropas Savienību kopumā.

- 9 Prasītājs 1997. gada 20. marta vēstulē Komisijai norādīja, ka, pirmkārt, prasītāja iesniegtie dokumenti apliecinot to, ka uzņēmumam esot bagātīga pieredze ūdens izpētes jomā un darbā ar dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtām un, otrkārt, ka pieredze ūdens apstrādes iekārtu izpētē, pilnveidošanā un konceptuālā izstrādē neesot uzskatāma par vienu no tehniskajā pielikumā minētajiem kritērijiem.
- 10 Komisija 1997. gada 10. aprīļa vēstulē prasītājam skaidroja, ka “nepieciešamā pieredze ūdens izpētes jomā” jāsaprot kā pieredze ūdens apstrādes iekārtu konceptuālajā izstrādē. Komisija būtu vēlējusies, lai pretendenti papildinātu Komisijas personāla pieredzi ūdenssaimniecības pārvaldes un regulēšanas jomā, it īpaši attiecībā uz tehniskajām un finansiālajām sekām, ko rada Komisijas ierosinātie atsevišķu ķīmisko vielu standarti, kā arī attiecībā uz ūdens apstrādes iekārtu konceptuālo izstrādi un darbību. Komisija turklāt atgādināja, ka prasītāja piedāvājums bijis ļoti vājš attiecībā uz kritēriju par Eiropas Savienības pārzināšanu un aptveršanu.
- 11 Prasītājs 1997. gadā iesniedza sūdzību Eiropas ombudam. Minēto sūdzību ar 1997. gada 3. decembra lēmumu noraidīja. Prasītājs 1997. gada 7. decembra vēstulē un 1998. gada 20. februāra vēstulē ombudam lūdza pārskatīt pausto nostāju. Minēto lūgumu 1998. gada 24. martā noraidīja. Prasītājs 1998. gada 30. marta vēstulē un 1999. gada 12. janvāra vēstulē atkārtoti lūdza ombudam pārskatīt pausto nostāju. Minēto lūgumu 1999. gada 6. maijā noraidīja.
- 12 Prasītājs 1999. gada 20. septembra vēstulē vērsās pie Komisijas priekšsēdētāja, lūdzot atlīdzināt zaudējumus, kas esot radīti prasītājam, un lūdzot piekļuvi konkursa dokumentiem. Minētos lūgumus noraidīja ar 2000. gada 11. janvāra vēstuli.

- 13 Prasītājs pats ar saviem līdzekļiem piekļuva cita pretendenta — sabiedrības *EDC* — piedāvājumam, kurš tika izvēlēts pirmās fāzes nobeigumā; minētajā piedāvājumā nebija apliecināta pieredze ūdens apstrādes iekārtu konceptuālajā izstrādē, un tādējādi prasītājs 2000. gada 22. jūlijā atkārtoti iesniedza sūdzību Eiropas ombudam. Eiropas ombuds 2001. gada 15. februāra vēstulē prasītāju informēja, ka esot aicinājis Komisiju līdz 2001. gada 31. martam sniegt noteiktas ziņas attiecīgajā jautājumā. Komisija minēto lūgumu esot apmierinājusi.
- 14 Eiropas ombuds 2001. gada 22. oktobrī pieņēma lēmumu par prasītāja 2000. gada 22. jūlija sūdzību (turpmāk tekstā — “ombuda lēmums”). Minētajā lēmumā ombuds uzskatījis, ka, pirmkārt, tā kā Komisija balstījies uz kritēriju, kurš neesot bijis norādīts uzaicinājumā uz konkursu, atlases procedūra neesot veikta pārskatāmi; otrkārt, pirmās fāzes noslēgumā starp izvēlētajiem piedāvājumiem ietverot divu tādu iesniedzēju (sabiedrību *EDC* un *Eunice*) piedāvājumus, kuri nav apliecinājuši savu pieredzi ūdens apstrādes noteikumu konceptuālās izstrādes jomā, Komisija turklāt pieļāvusi nevienlīdzīgu attieksmi attiecībā pret prasītāju. Ombuds secinājis, ka abi minētie sliktas pārvaldības gadījumi pelnījuši kritiku.
- 15 Prasītājs 2001. gada 12. novembrī Komisijai iesniedzis vēl vienu lūgumu par zaudējumu atlīdzību. Komisija minēto lūgumu ar 2002. gada 31. janvāra vēstuli noraidīja.
- 16 Pamatojoties uz Pirmās instances tiesas Reglamenta 94. panta 2. punktu, prasītājs ar pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 25. martā, lūdza bezmaksas juridisko palīdzību, lai Pirmās instances tiesā pret Komisiju celtu prasību par zaudējumu atlīdzību.

- 17 Minētais lūgums noraidīts ar Pirmās instances tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2002. gada 13. decembra rīkojumu lietā T-90/02 AJ *Ehcon*/Komisija, Krājumā nav publicēts.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 18 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 8. aprīlī, prasītājs cēla šo prasību.
- 19 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 29. jūlijā, Komisija atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktam izvirzīja iebildi par nepieņemamību.
- 20 Prasītājs 2004. gada 30. augustā iesniedza savus apsvērumus par minēto iebildi.
- 21 Prasības pieteikumā ietvertie prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:
- piespriet Komisijai maksāt summu EUR 243 900 un likumiskos procentus;
 - pakārtoti — piespriet Komisijai maksāt summu EUR 40 400 un likumiskos procentus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

22 Komisijas iebildē par nepieņemamību ietvertie prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepieņemamu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23 Prasītāja apsvērumos attiecībā uz iebildi par nepieņemamību ietvertie prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— iebildi par nepieņemamību atzīt par nepamatotu;

— pakārtoti — iebildi par nepieņemamību noraidīt;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saistībā ar iebildi par nepieņemamību.

Juridiskais pamatojums

- 24 Saskaņā ar Reglamenta 114. panta 1. punktu gadījumā, ja lietas dalībnieks vēršas Pirmās instances tiesā ar šādu lūgumu, Pirmās instances tiesa var lemt par nepieņemamību, neaplūkojot lietu pēc būtības. Saskaņā ar minētā panta 3. punktu pārējā procesa daļa notiek mutvārdos, ja vien Pirmās instances tiesa nelemj citādi.
- 25 Turklāt atbilstoši Reglamenta 111. pantam gadījumā, ja Pirmās instances tiesas kompetencē acīmredzami nav izskatīt attiecīgo prasību vai ja prasības pieteikums ir acīmredzami nepieņemams vai acīmredzami juridiski nepamatots, Pirmās instances tiesa, neveicot turpmākas procesuālās darbības, var lemt, izdodot attiecīgu motivētu rīkojumu.
- 26 Šajā lietā Pirmās instances tiesa uzskata, ka lietas materiālos ir guvusi pietiekamu informāciju, lai varētu lemt, neveicot turpmākas procesuālās darbības.

Lietas dalībnieku argumenti

- 27 Komisija ceļ iebildi par prasības nepieņemamību kopumā, pamatojoties uz to, ka prasītāja celtajai prasībai esot iestājies noilgums Tiesas Statūtu 46. panta izpratnē.
- 28 Komisija norāda, ka saskaņā ar judikatūru notikums, kas ļautu ierosināt lietu, ir zaudējumu rašanās (Tiesas 2002. gada 18. jūlija rīkojums lietā C-136/01 P

Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi/Komisija, Recueil, I-6565. lpp., 30. punkts). Turklāt noilguma termiņu var pārtraukt vienīgi prasības celšana Kopienu tiesā vai lūguma iesniegšana attiecīgajai kompetentajai Kopienu iestādei pirms šīs prasības; otrajā gadījumā gan jāņem vērā, ka termiņš tiek pārtraukts vienīgi, ja, pamatojoties uz lūgumu, termiņā, kas atkarībā no apstākļiem noteikts atbilstoši EKL 230. pantam vai EKL 232. pantam, tiek celta prasība (Tiesas 1973. gada 5. aprīļa spriedums lietā 11/72 *Giordano/Komisija, Recueil, 417. lpp., 6. punkts*; Pirmās instances tiesas 1995. gada 18. septembra spriedums lietā T-167/94 *Nölle/Padome un Komisija, Recueil, II-2589. lpp., 30. punkts*, un Pirmās instances tiesas 2001. gada 19. septembra rīkojums lietā T-332/99 *Jestädt/Padome un Komisija, Recueil, II-2561. lpp., 47. punkts*).

- 29 Izņemot izmaksas, kas bijušas nepieciešamas, lai iegūtu pierādījumus apgalvojumam, ka Komisijas darbība esot prettiesiska, zaudējumi, kuru atlīdzību lūdz prasītājs, radušies brīdī, kad Komisija prasītāju informējusi par formālo lēmumu, ka prasītāja piedāvājums noraidīts, proti, 1997. gada 7. janvārī. Attiecībā uz minētajām izmaksām Komisija tomēr iebilst, ka prasītājs ar 1997. gada 25. marta dokumentu, ko nosūtīja pa faksu, jau darīja zināmu, ka tā rīcībā esot pietiekami pierādījumu, lai secinātu, ka Komisija saucama pie atbildības. Komisija turklāt uzskata, ka izmaksas, kas radušās pēc minētās dienas, nebūtu jāatlīdzina.
- 30 Prasības pieteikums šajā lietā iesniegts 2004. gada 8. aprīlī, tas ir, divus gadus pēc piecu gadu noilguma termiņa beigām, tāpēc Komisija uzskata, ka tas būtu noraidāms kā nepieņemams. Komisija turklāt norāda, ka, lai gan prasītājs 1999. gada 21. septembrī Komisijas dienestiem iesniedzis lūgumu atlīdzināt zaudējumus, pēc minētā lūguma noraidīšanas 2000. gada 11. janvārī EKL 230. pantā un EKL 232. pantā noteiktajos termiņos nav celta prasība, kas tādējādi pārtrauktu noilguma termiņu. Tas pats attiecoties uz otro lūgumu par zaudējumu atlīdzību, ko prasītājs iesniedzis 2001. gada 12. novembrī un kuru Komisija noraidījusi 2002. gada 31. janvārī.
- 31 Visbeidzot, Komisija uzsver, ka prasītājs esot zinājis, ka viņam piemērojams noilguma termiņš; tas izrietot no prasītāja 1999. gada 12. janvāra un 10. maija vēstulēm Eiropas ombudam.

- 32 Prasītājs uzskata, ka prasība ir pieņemama pilnā apjomā.
- 33 Pirmkārt, prasītājs apgalvo, ka noilguma termiņš sākoties tikai dienā, kad ieinteresētā persona varējusi uzzināt par faktiem, kas pamato viņa tiesības uz zaudējumu atlīdzību. Atbildot uz prasītāja atkārtotajiem lūgumiem Komisijai, lai tā izskaidrotu savu lēmumu neizvēlēties prasītāja piedāvājumu pirmās konkursa fāzes noslēgumā, Komisija vienmēr apgalvojusi, ka prasītājam neesot bijis pietiekami pieredzes ūdens izpētes jomā, un minētais kritērijs esot jāizprot tā, ka tajā ietilpst arī ūdens apstrādes iekārtu konceptuālā izstrāde. No tā izriet, ka Komisija būtu varējusi maldināt prasītāju un prasītājs — apzināties nevienlīdzīgo attieksmi, kura esot īstenota ar Komisijas lēmumu, tikai 2000. gadā — laikā, kad prasītājs beidzot ar saviem līdzekļiem spēja piekļūt cita piedāvājuma iesniedzēja piedāvājumam, kas izvēlēts otrajai konkursa fāzei.
- 34 Tiesa turklāt esot noteikusi, ka persona, kas pretējai pusei sniedz nepareizu informāciju, nevar pret pretējo pusi izmantot iebildi par prasības noilgumu. Tādējādi noilguma termiņa strikta piemērošana nebūtu attaisnojama, ņemot vērā tiesiskās drošības un pareizas tiesvedības principus (Tiesas 1998. gada 1. decembra spriedums lietā C-326/96 *Levez, Recueil*, I-7835. lpp.).
- 35 Tādējādi, pēc prasītāja domām, loģikas un taisnīguma apsvērumi liek atbilstoši principam *contra non valentem agere non currit praescriptio* uzskatīt, ka noilguma termiņa sākums bijis atlikts līdz 2001. gada 22. oktobrim, kad Eiropas ombuds savā lēmumā, kas pieņemts, atbildot uz prasītāja sūdzību, secinājis, ka ar Komisijas rīcību varot būt īstenota pretendenta diskriminācija. Pirms minētās dienas, nepastāvot pierādījumiem, patiesībā nebūtu nekādu izredžu, ka prasība pret Komisiju varētu tikt apmierināta; to pierādot fakts, ka prasītāja iepriekšējās sūdzības ombuds noraidījis.

- 36 Prasītājs, otrkārt, norāda, ka dienā, kad Komisija noraidījusi prasītāja piedāvājumu, zaudējumi, kuru atlīdzību prasītājs lūdzis, vēl neesot radušies. Tas esot noticis tikai turpmāko gadu gaitā, kad prasītājs esot pastāvīgi cietis zaudējumus tā fakta dēļ, ka neesot varējis pielietot un paplašināt savu pieredzi. Tāpat zaudējumi, kas ciesti tādēļ, ka tiesības noslēgt otru publisko pakalpojumu iepirkuma līgumu piešķirtas citam pretendētā, esot radušies tikai līdz ar minēto tiesību piešķiršanu, proti, 2000. gada 30. novembrī. Visbeidzot, izmaksas pierādījumu iegūšanai pret Komisiju un izmaksas, kas saistītas ar sūdzības iesniegšanu Eiropas ombudam, esot radušās tikai 2000. gadā.
- 37 Treškārt, prasītājs norāda, ka 2002. gada 25. martā esot lūdzis bezmaksas juridisko palīdzību, lai Pirmās instances tiesā pret Komisiju celtu prasību par zaudējumu atlīdzību. Tā kā Pirmās instances tiesa minēto lūgumu noraidījusi, prasītājs līdz šī prasības pieteikuma iesniegšanas dienai finansiāli nav bijis spējīgs iesniegt prasības pieteikumu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 38 Tiesas Statūtu 46. pantā noteikts:

“Lietas pret Kopienām sakarā ar ārpuslīgumu saistībām nevar ierosināt, ja pagājuši pieci gadi pēc notikuma, kas ļāvis lietu ierosināt. Noilguma termiņu pārtrauc, ja Tiesā ierosināta lieta vai ja pirms šādas lietas ierosināšanas cietusī puse iesniegusi lūgumu attiecīgajai Kopienu iestādei. Pēdējā gadījumā lieta jāierosina divos mēnešos, kā tas paredzēts EK līguma 230. pantā un EAEK līguma 146. pantā; vajadzības gadījumā piemēro attiecīgi vai nu EK līguma 232. panta otro daļu, vai arī EAEK līguma 148. panta otro daļu.”

39 Atbilstoši judikatūrai no EKL 288. panta otrās daļas izriet, ka Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās un tiesību uz ciesto zaudējumu atlīdzību izmantošana ir atkarīga no tā, vai īstenojas vairāki nosacījumi, proti, iestādei piedēvētās darbības prettiesiskums, reālu zaudējumu pastāvēšana un cēloņsakarības esamība starp iestādes rīcību un apgalvotajiem zaudējumiem (Tiesas 1982. gada 27. janvāra spriedums apvienotajās lietās 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 un 5/81 *Birra Wührer*/Padome un Komisija, *Recueil*, 85. lpp., 9. punkts, un Pirmās instances tiesas 1999. gada 4. augusta rīkojums lietā T-106/98 *Fratelli Murri*/Komisija, *Recueil*, II-2553. lpp., 25. punkts); tādējādi noilguma termiņš lietām par Kopienas atbildību nevar sākties, pirms izpildīti visi nosacījumi, kuriem pakļauts zaudējumu atlīdzības pienākums, it īpaši — pirms radušies atlīdzināmie zaudējumi (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Birra Wührer*/Padome un Komisija, 9. un 10. punkts).

40 Šajā lietā prasītājs lūdz dažādu zaudējumu atlīdzību.

41 Prasītāja prasījumu būtība ir panākt, lai viņam atlīdzinātu:

— zaudējumus, kas radušies tāpēc, ka prasītājam nav piešķirtas tiesības noslēgt sākotnējo līgumu; šo zaudējumu apmērs atbilst neto peļņai, kas būtu gūta, pamatojoties uz minēto līgumu, proti, EUR 158 400 (turpmāk tekstā — “zaudējumi no attiecīgā līguma slēgšanas tiesību neiegūšanas”);

— zaudējumus, kas radušies no kaitējuma uzņēmuma kā ūdens izpētes eksperta reputācijai, no tā darba slodzes samazināšanās un no liegtās iespējas paplašināt savas speciālās zināšanas ūdens izpētes jomā, kā dēļ uzņēmumam nācies savas

speciālās zināšanas veidot jaunā jomā; šo zaudējumu apmērs esot vismaz EUR 60 000 (turpmāk tekstā — “zaudējumi no kaitējuma reputācijai, darba slodzes samazināšanās, neiespējamības paplašināt savas speciālās zināšanas ūdens izpētes jomā un speciālo zināšanu veidošanas jaunā jomā”);

- par zaudēto iespēju iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu, kas 2000. gada 30. novembrī piešķirtas sabiedrībai *Haskoning*; šo zaudējumu vērtība aprēķināta kā 10 % no minētās sabiedrības neto peļņas, kas gūta no attiecīgā līguma noslēgšanas, proti, EUR 25 500 (turpmāk tekstā — “zaudējumi no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu”).

42 Gadījumā, ja izklāstītie prasījumi netiktu apmierināti, prasītājs lūdz atlīdzināt:

- par zaudēto iespēju iegūt attiecīgā pakalpojumu līguma noslēgšanas tiesības; ņemot vērā, ka atlases pirmās fāzes noslēgumā izvēlēti seši uzņēmumi, šo zaudējumu vērtība aprēķināta kā 1/6 no neto peļņas, kas tiktu gūta no attiecīgā līguma noslēgšanas, proti, EUR 26 400 (turpmāk tekstā — “zaudējumi no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt attiecīgo pakalpojumu līgumu”);
- izdevumus par dalību sākotnējā konkursa procedūrā EUR 10 000 apmērā (turpmāk tekstā — “zaudējumi no dalības konkursā”);
- izmaksas, kas saistītas ar sūdzībām Eiropas ombudam, un izdevumus pierādījumu iegūšanai pret Komisiju, kas aprēķināti EUR 4000 apmērā (turpmāk tekstā — “izmaksas, kas paredzētas sūdzībām Eiropas ombudam un pierādījumu iegūšanai”).

Par zaudējumiem, kas radušies prasītāja piedāvājuma noraidīšanas dienā

- 43 Uzskatāms, ka dienā, kad Komisija noraidījusi prasītāja piedāvājumu, radušies zaudējumi no attiecīgā līguma slēgšanas tiesību neiegūšanas, zaudējumi no dalības konkursā un zaudējumi no kaitējuma reputācijai, darba slodzes samazināšanās, neiespējamības paplašināt savas speciālās zināšanas ūdens izpētes jomā un speciālo zināšanu veidošanas jaunā jomā. Minētā piedāvājuma noraidīšana Tiesas Statūtu 46. panta izpratnē ir uzskatāma par notikumu, kas ir pamatā šai lietai par Kopienas atbildību.
- 44 Turklāt ir zināms, ka minētais piedāvājums noraidīts ar Komisijas 1997. gada 7. janvāra lēmumu, kura pamatojums pēc prasītāja lūguma izklāstīts Komisijas 1997. gada 13. marta vēstulē. Jākonstatē arī, ka prasītājs minēto pamatojumu uzzinājis, vēlākais, 1997. gada 20. martā, kad tas Komisijai nosūtījis vēstuli, kurā atsauca uz Komisijas 1997. gada 13. marta vēstuli.
- 45 No tā izriet, ka attiecībā uz minētajiem zaudējumiem visi nosacījumi, lai varētu izlietot prasītāja tiesības uz zaudējumu atlīdzību, izpildīti, vēlākais, 1997. gada 20. martā; līdz ar to piecu gadu noilguma termiņš ir beidzies, vēlākais, 2002. gada 20. martā.
- 46 Apstākļi, ka prasītājs Komisijai divas reizes — 1999. gada 20. septembrī un 2001. gada 12. novembrī — lūdzis atlīdzināt tam it kā radītos zaudējumus, nevar likt secināt citādi, jo zināms, ka pēc minētajiem lūgumiem nav celtas ar EKL 230. pantu vai EKL 232. pantu pamatotas prasības.

- 47 Saskaņā ar Tiesas Statūtu 46. pantu noilguma termiņu pārtrauc vienīgi gadījumā, ja kādā no Kopienu tiesām ierosināta lieta vai ja pirms šādas lietas cietusī puse iesniegusi lūgumu attiecīgajai Kopienu iestādei, šādā gadījumā gan ņemot vērā, ka noilguma termiņu pārtrauc tikai tad, ja pēc lūguma, atkarībā no gadījuma, EKL 230. pantā vai EKL 232. pantā paredzētajā termiņā iesniegts prasības pieteikums (ši rīkojuma 28. punktā minētais spriedums lietā *Giordano/Komisija*, 6. punkts; Pirmās instances tiesas 1998. gada 25. novembra spriedums lietā T-222/97 *Steffens/Padome un Komisija*, *Recueil*, II-4175. lpp., 35. un 42. punkts, un šī rīkojuma 28. punktā minētais rīkojums lietā *Jestädt/Padome un Komisija*, 47. punkts).
- 48 Tādējādi, tā kā prasības pieteikums tika iesniegts 2004. gada 8. aprīlī jeb septiņus gadus pēc piecu gadu noilguma termiņa sākuma 1997. gada 20. martā, šī prasība tiktāl, ciktāl tajā lūgts atlīdzināt minētos zaudējumus, jāatzīst par noilgušu un, tātad, nepieņemamu.
- 49 Minēto secinājumu nevar atspēkot neviens no prasītāja argumentiem.
- 50 Pirmkārt, prasītājs apgalvo, ka par Komisijas it kā prettiesisko rīcību neesot varējis zināt agrāk kā 2000. gadā, tas ir, brīdī, kad tam ar saviem līdzekļiem izdevies piekļūt cita pretendenta piedāvājumam, kas izvēlēts konkursa atlases fāzes noslēgumā un no kura prasītājs secinājis, ka attiecīgajam pretendentam nav bijusi pieredze ūdens apstrādes iekārtu konceptuālā izstrādē. Prasītājs neprecizē dienu, kad faktiski varējis piekļūt minētajam dokumentam, bet uzskata, ka pēc loģikas un taisnīguma principiem par noilguma termiņa sākuma dienu uzskatāms 2001. gada 22. oktobris, kad Eiropas ombuds, pamatojoties uz minēto dokumentu un Komisijā veikto izmeklēšanu, pieņēma savu lēmumu, jo pirms minētā datuma prasītājam nebija nekādu pierādījumus, līdz ar to viņa prasība nevarētu tikt apmierināta.

- 51 Jāatgādina, ka prettiesisko rīcību, kurā prasītājs apsūdz Komisiju un par kuru prasītājs esot uzzinājis novēloti, pēc prasītāja domām, būtībā veido tāda kritērija piemērošana kā pieredze ūdens apstrādes iekārtu konceptuālajā izstrādē, kas, pirmkārt, neesot bijis starp kritērijiem, kas minēti uzaicinājumā uz konkursu, un, otrkārt, prasītājam piemēroti diskriminējošā veidā.
- 52 Attiecībā uz prettiesiskumu strīdīgā kritērija piemērošanas dēļ, no lietas materiālu analīzes izriet, ka prasītājs par to, ka viņa piedāvājums noraidīts, pamatojoties uz minēto kritēriju, uzzinājis no Komisijas 1997. gada 13. marta vēstules. Var viegli konstatēt arī to, ka prasītājs 1997. gada 20. marta vēstulē apstrīdējis Komisijas argumentus, norādot, ka viņam esot bagātīga pieredze ūdens izpētes jomā, kā arī to, ka pieredze ūdens apstrādes iekārtu konceptuālajā izstrādē neesot bijis viens no atlases kritērijiem. Prasītājs no tā secinājis, ka tādējādi viņš nepamatoti izslēgts no konkursa procedūras, sūdzējies par sliktas pārvaldības gadījumu un brīdinājis, ka gadījumā, ja līdz 1997. gada 10. aprīlim nesaņemšot atbildi, vērsīšoties tiesā. Prasītājs minētos argumentus atkārtoja savā lūgumā par zaudējumu atlīdzību, ko 1999. gada 20. septembrī iesniedzis Komisijas priekšsēdētājam, lūgumu noslēdzot ar brīdinājumu, ka minētā lūguma noraidīšanas gadījumā celšot prasību Pirmās instances tiesā.
- 53 Attiecībā uz iebildi, ka strīdīgais kritērijs turklāt ticis piemērots diskriminējoši, prasītājs norāda, ka par šo apstākli uzzinājis tikai 2000. gadā, kad pats ar saviem līdzekļiem spējis piekļūt cita piedāvājuma iesniedzēja — sabiedrības *EDC* — piedāvājumam, kas ticis izvēlēts pirmās fāzes noslēgumā, lai gan minētā sabiedrība tieši tāpat neatbilda strīdīgajam kritērijam.
- 54 Papildus tam, ka prasītājs minēto iebildi nepamato ar pierādījumiem, atkārtoti jānorāda, ka prasītājs 1999. gada 20. septembra vēstulē jau sūdzējies par faktu, ka strīdīgais kritērijs neesot piemērots citiem piedāvājumu iesniedzējiem, ko apliecinot

Advisory Committee on Procurement and Contracts (Iepirkumu un līgumu konsultatīvā komiteja, turpmāk tekstā — “ACPC”) ziņojums; Komisija tādējādi esot pārkāpusi nediskriminācijas principu, kas nostiprināts 3. panta 2. punktā Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvā 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai [publisko pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai] (OV L 209, 1. lpp.). Jāņem vērā arī, ka 1998. gada 30. marta vēstulē Eiropas ombudam, uz kuru prasītājs atsaucas savā 1999. gada 12. janvāra vēstulē, prasītājs jau sūdzējies par krāpšanu, nepamatotu priekšrocību piešķiršanu un sliktu pārvaldību, kurā esot vainojama Komisija. Tādējādi prasītāja apgalvojums, ka tas par strīdīgā kritērija diskriminējošo piemērošanu uzzinājis tikai 2000. gadā, ir nepareizs.

55 Jebkurā gadījumā no šī rīkojuma 52. punkta izriet, ka prasītājs jau kopš 1997. gada zinājis, kāds bijis galvenais pamatojums tā piedāvājuma noraidīšanai, proti, tā pieredzes trūkums ūdens apstrādes iekārtu konceptuālajā izstrādē; minēto pamatojumu prasītājs kopš tā laika apstrīdējis gan Komisijā un Eiropas ombudā, gan šajā prasības pieteikumā, visos gadījumos norādot, ka minētais kritērijs neesot bijis minēts uzaicinājumā uz konkursu.

56 Tādējādi pat pieņēmums, ka prasītājs līdz 2000. gadam vai pat līdz 2001. gada 22. oktobrim nav varējis zināt, ka strīdīgais kritērijs piemērots diskriminējoši, nevarētu likt līdz minētajai dienai atlikt noilguma termiņa sākumu attiecībā uz prasību par zaudējumu atlīdzību.

57 Jāatgādina, ka noilguma mērķis ir saskaņot cietušā tiesību aizsardzības principu un tiesiskās drošības principu. Tāpēc noilguma termiņš noteikts, galvenokārt ņemot vērā laiku, kas it kā cietušajai pusei nepieciešams, lai iegūtu piemērotu informāciju iespējamās prasības celšanai un pārbaudītu faktus, uz ko varētu atsaukties šādas prasības pamatošanai (šī rīkojuma 28. punktā minētais rīkojums lietā *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi*/Komisija, 28. punkts).

- 58 Tāpēc nopriests, ka nav pareizs pieņēmums, ka noilguma termiņš sākoties tikai brīdī, kad cietušais precīzi un detalizēti uzzinājis attiecīgos faktiskos apstākļus, jo faktu zināšana nav viens no nosacījumiem, kas jāizpilda, lai sāktos noilguma termiņš (šī rīkojuma 28. punktā minētais rīkojums lietā *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi*/Komisija, 31. punkts).
- 59 Tāpat šajā lietā apstākļi, ka prasītājs par minēto papildu pierādījumu saviem prasījumiem it kā esot uzzinājis tikai pēc viņa piedāvājuma noraidīšanas ar Komisijas 1997. gada 13. marta lēmumu un tā pamatojuma sniegšanas 1997. gada 10. aprīļa vēstulē, lai gan prasītājs jau no paša sākuma apstrīdējis minētās noraidīšanas pamatmotīvu, kas turklāt uzskatāms par faktu, kas izraisījis zaudējumus, nevar kalpot, lai kā noilguma termiņa sākuma brīdi noteiktu norādīto dienu, kad prasītājs uzzinājis attiecīgos apstākļus.
- 60 Šādu nostāju nostiprina arī fakts, ka 2000. gadā, kad atbilstoši prasītāja apgalvojumiem tas esot piekļuvis cita pretendenta piedāvājumam, kas izvēlēts konkursa pirmās fāzes noslēgumā, un pat dienā, kad, kā uzskata pats prasītājs, tam beidzot bijis pietiekami daudz pierādījumu, lai iesniegtu prasību par zaudējumu atlīdzību, tas ir; 2001. gada 22. oktobrī, kad Eiropas ombuds pieņēma lēmumu, kurā kritizē Komisiju, vēl nebija beidzies noilguma piecu gadu termiņš.
- 61 No tā izriet, ka pretēji gadījumam, kad prasītājam bija liegta iespēja saprātīgā termiņā celt prasību par zaudējumu atlīdzību tādēļ, ka prasītājs novēloti uzzinājis par faktu, kas viņam izraisījis zaudējumus, šajā lietā nav pamata noilguma termiņa beigas noteikt vēlāk nekā parasti beigtos šāds noilguma termiņš (šajā sakarā skat. Tiesas 1985. gada 7. novembra spriedumu lietā 145/83 *Adams*/Komisija, *Recueil*, 3539. lpp., 50. un 51. punkts, un šī rīkojuma 28. punktā minēto rīkojumu lietā *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi*/Komisija, 32. punkts).

- 62 Otrkārt, nevar piekrist prasītāja argumentam, ka lietas noilgumā esot vainojama Komisija, jo tā prasītājam sniegusi kļūdainu informāciju, lai slēptu it kā prettiesisko konkursa kārtību.
- 63 Taisnība, ka Padomes 1975. gada 10. februāra Direktīvas 75/117/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, ievērojot principu par vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm (OV L 45, 19. lpp.), piemērošanas ietvaros Tiesa jau ir pēc būtības noteikusi, ka Kopienu tiesībām neatbilst valsts tiesību akta piemērošana, kuras rezultātā bez iespējamām atkāpēm noilgumam tiek pakļauta darba ņēmēja prasība par kavētajām darba algas izmaksām vai par atlīdzību, kas pienākas par atalgojuma vienlīdzības principa pārkāpumu, lai gan prasības pieteikums novēloti iesniegts tādēļ, ka darba devējs darba ņēmējam tiši sniedzis nepareizu informāciju (ši rīkojuma 34. punktā minētais spriedums lietā *Levez*, 34. punkts).
- 64 Tomēr, pat ja pieņemtu, ka Tiesa no tā atvasinājusi vispārpiemērojamu noteikumu, tas nebūtu piemērojams šajā lietā.
- 65 Atšķirībā no iepriekš minētās lietas faktiskajiem apstākļiem, pat ja tiktu pierādīts fakts, ka šajā lietā Komisija prasītāju tiši maldinājusi, informējot, ka viņa piedāvājums noraidīts galvenokārt tāpēc, ka viņam trūkstot pieredzes ūdens apstrādes iekārtu konceptuālajā izstrādē, tas prasītājam neliegtu savlaicīgi iesniegt attiecīgu prasības pieteikumu.
- 66 Pirmkārt, no iepriekš izklāstītā izriet, ka prasītājs kopš Komisijas 1997. gada 13. marta pamatotās atbildes zinājis, ka viņa piedāvājums noraidīts tāpēc, ka tas neesot atbildis kritērijam par pieredzi ūdens apstrādes iekārtu konceptuālās izstrādes

jomā, un prasītājs vairākkārt apstrīdējis minētā kritērija piemērošanas pareizību, un šādu iebildi cēlis arī šajā prasības pieteikumā. Otrkārt, pat ja pieņemtu, ka Komisijas rīcība būtu varējusi prasītājam liegt pilnībā apzināties diskrimināciju, ko Komisija īstenojusi pret prasītāju, tomēr jākonstatē, ka prasītājs iebildi par diskrimināciju, pamatojoties uz ACPC ziņojumu, cēlis jau savā 1999. gada 20. septembra vēstulē Komisijai, turklāt pats atzīst, ka būtu varējis minēto apstākli zināt jau 2000. gadā, pateicoties tam, ka piekļuvis sabiedrības EDC piedāvājumam. Vēlākais, norādītajā laikā prasītāja rīcībā jau bija pierādījumi, kas, pēc prasītāja ieskatiem, bija nepieciešami prasības celšanai. Tādēļ nevar atzīt, ka šis prasības pieteikums novēloti iesniegts vienīgi vai pat tikai galvenokārt Komisijas attieksmes dēļ, jo prasītājam vēl pēc ombuda lēmuma pastāvējusi iespēja prasības pieteikumu iesniegt pirms noilguma termiņa beigām.

- 67 Treškārt, pretēji prasītāja apgalvotajam nevar atzīt, ka par pastāvīgiem uzskatāmi zaudējumi, ko it kā esot radījis kaitējums reputācijai, darba slodzes samazināšanās, neiespējamība paplašināt savas speciālās zināšanas ūdens izpētes jomā un nepieciešamība veidot speciālās zināšanas jaunā jomā. Faktiski saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja noilgums piemērojams tikai laikposmam vairāk nekā piecus gadus pirms noilguma termiņu izbeidzošā akta datuma, neietekmējot tiesības, kas radušās vēlākos laikposmos (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1997. gada 16. aprīļa spriedumu lietā T-20/94 *Hartmann/Padome* un Komisija, *Recueil*, II-595. lpp., 132. punkts, un 2002. gada 7. februāra spriedumu lietā T-201/94 *Kustermann/Padome* un Komisija, *Recueil*, II-415. lpp., 64. punkts), tas tā ir tikai ārkārtas gadījumā, kad pierādīts, ka attiecīgie zaudējumi atjaunojas katru dienu pēc tam, kad noticis to pamatā esošais fakts. Tas tā nav šajā lietā, jo, lai arī iepriekš norādīto zaudējumu — ja tie tiešām pastāv — apmērs būtu varējis pilnībā atklāties tikai pēc prasītāja piedāvājuma noraidīšanas, tie tomēr radušies uzreiz minētās noraidīšanas dēļ.

- 68 Ceturtkārt un visbeidzot, prasītāja arguments, ka tas pirms šī prasības pieteikuma iesniegšanas neesot bijis finansiāli spējīgs celt prasību pret Komisiju, nevar likt šo prasības pieteikumu uzskatīt par pieņemamu.

- 69 Jānorāda, ka atbilstoši Reglamenta 94. panta 1. punktam lietas dalībnieks, kas pilnībā vai daļēji nespēj segt tiesāšanās izdevumus, jebkurā laikā var lūgt bezmaksas juridisko palīdzību. Tātad prasītāja iespējamās finansiālās grūtības nevar attaisnot novēlotu prasības pieteikuma iesniegšanu.
- 70 Turklāt tas, ka 2002. gada 25. martā prasītājs iesniedza lūgumu par bezmaksas juridisko palīdzību, ko Pirmās instances tiesa noraidīja ar 2002. gada 13. decembra lēmumu, apliecina, ka prasītājs minēto kārtību pārzinājis, taču nav pamatojis, kādu apstākļu dēļ viņam pienāktos bezmaksas juridiskā palīdzība.
- 71 No izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka atbilstoši šī rīkojuma 43. un 48. punktam prasība uzskatāma par noilgušu un, tādējādi, nepieņemamu tiktāl, ciktāl tā attiecas uz šādu zaudējumu atlīdzību: zaudējumi no attiecīgā līguma slēgšanas tiesību neiegūšanas; zaudējumi no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt attiecīgo pakalpojumu līgumu; zaudējumi no dalības konkursā; zaudējumi no kaitējuma reputācijai, darba slodzes samazināšanās, neiespējamības paplašināt savas speciālās zināšanas ūdens izpētes jomā un speciālo zināšanu veidošanas jaunā jomā.

Par citiem zaudējumiem

- 72 Attiecībā uz zaudējumiem no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu un izmaksām, kas radušās saistībā ar sūdzībām Eiropas ombudam un pierādījumu iegūšanu, Pirmās instances tiesa uzskata, ka vispirms būtu jāizvērtē prasītāja prasījuma pamatotība (šajā sakarā skat. Tiesas 2002. gada 26. februāra spriedumu lietā C-23/00 P Padome/*Boehringer, Recueil*, I-1873. lpp., 51. un 52. punkts, un 2004. gada 23. marta spriedumu lietā C-233/02 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2759. lpp., 26. punkts).

- 73 Pirmkārt, prasītājs argumentē, ka tas, ka, viņaprāt, prettiesiski noraidīts tā piedāvājums, kas iesniegts attiecīgā pakalpojumu līguma noslēgšanas konkursam, viņam radījis zaudējumus, kas izrietot no zaudētajām iespējām konkursa procedūrā iegūt turpmākā pakalpojumu līguma noslēgšanas tiesības, kas 2000. gada 30. novembrī tika piešķirtas sabiedrībai *Haskoning* (turpmāk tekstā — “turpmākais pakalpojumu līgums”). Prasītājs uzstāj, ka minētais pakalpojumu līgums bija kā turpinājums pakalpojumu līgumam, uz kuru attiecās 1996. gada 10. augusta uzaicinājums iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā (turpmāk tekstā — “sākotnējais pakalpojumu līgums”), un ka tādējādi prasītājs cietis nepamatotus zaudējumus attiecībā pret sabiedrību *Haskoning*, kurai jau bija piešķirtas tiesības noslēgt pirmo pakalpojumu līgumu.
- 74 Otrkārt, prasītājs apgalvo arī, ka esot turklāt cietis zaudējumus to izdevumu dēļ, ko viņam esot nācies veikt, lai iegūtu pierādījumus pret Komisiju, īpaši sabiedrības *EDC* iesniegto piedāvājumu, kā arī zaudējumus no izdevumiem saistībā ar Eiropas ombudam iesniegtajām sūdzībām.
- 75 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienas ārpuslīgumiskā atbildības iestāšanās ir pakļauta vairākiem nosacījumiem, proti, Kopienu iestādēm piedēvētās darbības prettiesiskums, reālu un konkrētu zaudējumu pastāvēšana un cēloņsakarības esamība starp attiecīgās iestādes rīcību un apgalvotajiem zaudējumiem (skat. it īpaši Pirmās instances tiesas 1999. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-231/97 *New Europe Consulting* un *Brown*/Komisija, *Recueil*, II-2403. lpp., 29. punkts). Tiklīdz nav īstenojies viens no minētajiem nosacījumiem, prasības pieteikums noraidāms kopumā, neizvērtējot, vai īstenojušies pārējie atbildības iestāšanās nosacījumi (Tiesas 1994. gada 15. septembra spriedums lietā C-146/91 *KYDEP*/Padome un Komisija, *Recueil*, I-4199. lpp., 81. punkts, un 1999. gada 14. oktobra spriedums lietā C-104/97 P *Atlanta*/Eiropas Kopiena, *Recueil*, I-6983. lpp., 65. punkts).
- 76 Attiecībā uz zaudējumiem, kas it kā esot radušies no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu, pirmkārt, jānorāda, ka prasītājs nesniedz pierādījumus par to, kāds esot mērķis uzaicinājumam uz konkursu, kas 2000. gadā it

kā esot turpinājies 1996. gada 10. augusta uzaicinājumu uz konkursu, kā arī par saistību starp abiem minētajiem uzaicinājumiem uz konkursu. Līdz ar to nevar konstatēt, ka pastāvētu jebkāda cēloņsakarība starp prasītāja piedāvājuma it kā prettiesisko noraidīšanu sākotnējā konkursa procedūrā un zaudējumiem, ko prasītājs esot cietis no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu.

77 Otrkārt, zaudētu iespēju iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu var uzskatīt par reāliem un konkrētiem zaudējumiem tikai tādā gadījumā, ja nav konstatēta vainojama Komisijas rīcība un nav nekādu šaubu, ka prasītājs būtu ieguvis tiesības noslēgt pirmo pakalpojumu līgumu. Jāuzsver, ka tādā publiskā iepirkuma sistēmā kā šajā lietā pasūtītājam ir plaša rīcības brīvība, pieņemot lēmumu, ar ko tiek piešķirtas tiesības noslēgt attiecīgo līgumu. Tādējādi, pat ja prasītāja piedāvājums būtu izvēlēts turpmākai dalībai sākotnējās konkursa procedūras otrajā fāzē, nepastāvētu nekādas garantijas, ka prasītājs iegūtu sākotnējā pakalpojumu līguma noslēgšanas tiesības (šajā sakarā skat. šī rīkojuma 75. punktā minēto spriedumu lietā *New Europe Consulting* un *Brown/Komisija*, 51. punkts); lai nonāktu pie šāda secinājuma, nebūtu nepieciešams izvērtēt, vai prasītājs atbildis nosacījumiem, kas izvirzīti uzaicinājumā uz konkursu.

78 No tā izriet, ka, pat ja prasītājs, iespējams, būtu varējis zaudēt iespēju iegūt tiesības noslēgt sākotnējo pakalpojumu līgumu tādēļ, ka nav varējis piedalīties pirmās konkursa procedūras otrajā fāzē (un tādējādi ciest zaudējumus, kuru atlīdzības prasība jebkurā gadījumā ir noilgusi), šādas iespējas zaudēšana pati par sevi nav pietiekams apstāklis, lai gadījumā, ja tiktu atzīts, ka pastāv pietiekami cieša saikne starp sākotnējo un turpmāko pakalpojumu līgumu, uzskatītu, ka prasītājam radīti reāli un konkrēti zaudējumi no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu.

79 Attiecībā uz zaudējumiem, kas radušies kā izmaksas atsevišķu pierādījumu iegūšanai, it īpaši, lai piekļūtu sabiedrības *EDC* piedāvājumam, jānorāda, ka lietas dalībnieku izmaksas lietas vešanas sakarā pašas par sevi nav uzskatāmas par zaudējumiem, kas nošķirami no tiesāšanās izdevumiem (šajā sakarā skat. Tiesas 1999. gada 10. jūnija spriedumu lietā *C-334/97 Komisija/Montorio, Recueil*,

I-3387. lpp., 54. punkts). Turklāt Pirmās instances tiesa ir lēmusi, ka, lai arī apjomīgs juridisks darbs parasti tiek veikts tieši pirmstiesas procedūras laikā, tomēr jāņem vērā, ka Reglamenta 91. panta izpratnē “izdevumi lietas vešanas sakarā” attiecas vienīgi uz tiesvedību Pirmās instances tiesā, bet ne uz pirmstiesas procedūru. Tas galvenokārt izriet no Reglamenta 90. panta, kurā ir atsauce uz “tiesvedību Pirmās instances tiesā” (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 24. janvāra rīkojumu lietā T-38/95 DEP *Groupe Originy*/Komisija, *Recueil*, II-217. lpp., 29. punkts, un tajā minēto judikatūru). Ņemot to vērā, tādu izmaksu atzišana par atlīdzināmiem zaudējumiem būtu pretrunā tam, ka atbilstoši minētajai judikatūrai izdevumi lietas vešanai, kas veikti pirmstiesas procedūras laikā, nav atlīdzināmi.

80 No minētā izriet, ka prasītājam nav pamata zaudējumu atlīdzības prasības ietvaros prasīt atlīdzināt zaudējumus, kas it kā radušies kā izmaksas atsevišķu pierādījumu iegūšanai pirms šīs tiesvedības.

81 Varētu pieņemt, ka prasītājs patiesībā uzskata, ka izmaksas pietiekamu pierādījumu iegūšanai radījusi Komisijas it kā prettiesiskā bezdarbība, kas izpaudusies, Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju birojam nenododot atzinumu par konkursa procedūras rezultātiem, kā paredzēts Direktīvas 92/50 16. pantā, 17. panta 2. punktā un turpmākajos punktos. Pat ja tā būtu, prasītājs nav izskaidrojis, kādā veidā, šādu atzinumu nododot Publikāciju birojam, prasītājam tiktu novērstas strīdīgās izmaksas.

82 Turklāt, kā jau izklāstīts, lai varētu Pirmās instances tiesā pienācīgi celt prasību par zaudējumu atlīdzību, prasītājam nebija pienākuma piekļūt sabiedrības EDC iesniegtajam piedāvājumam.

- 83 Visbeidzot, attiecībā uz zaudējumiem, kas radušies no izmaksām saistībā ar sūdzībām Eiropas ombudam, ir jāatgādina, ka, izveidojot Eiropas ombuda amatu, Eiropas Savienības pilsoņiem Līgumā papildus jau pastāvošajai iespējai savu interešu aizsardzībai celt prasību kādā no Kopienu tiesām radīta alternatīvs tiesību aizsardzības līdzeklis. Šāds alternatīva ārpustiesas tiesību aizsardzības līdzeklis atbilst specifiskiem kritērijiem, un tam nav noteikti jābūt tādām pašām mērķim kā prasības izskatīšanai tiesā (Pirmās instances tiesas 2002. gada 10. aprīļa spriedums lietā T-209/00 *Lamberts/Eiropas ombuds*, *Recueil*, II-2203. lpp., 65. punkts).
- 84 Turklāt, kā paredzēts EKL 195. panta 1. punktā un Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta Lēmuma 94/262/EOTK, EK, *Euratom* par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē Eiropas ombuda pienākumu izpildi (OV L 113, 15. lpp.) 2. panta 6. un 7. punktā, šos abus tiesību aizsardzības līdzekļus nevar īstenot vienlaicīgi. Lai gan sūdzības iesniegšana ombudam nepārtrauc noilguma termiņu, kas piemērojams prasības celšanai kādā no Kopienu tiesām, gadījumā, kad attiecīgā persona par tiem pašiem faktiem vienlaicīgi cēlusi prasību Kopienu tiesā, ombudam tomēr jāizbeidz viņam iesniegtās sūdzības izskatīšana un sūdzība jāatzīst par nepieņemamu. Tādējādi tas, kurš no diviem pieejamajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem var labāk kalpot cietušā interesēm, jāizlemj pašam cietušajam (šī rikojuma 83. punktā minētais spriedums lietā *Lamberts/Eiropas ombuds*, 66. punkts).
- 85 No tā izriet, ka prasītāja lēmums par attiecīgo sūdzību iesniegšanu ombudam ir viņa paša brīva izvēle, un viņam nebija nepieciešams tā rīkoties, lai varētu sekmīgi celt prasību Pirmās instances tiesā.
- 86 Līdz ar to prasītājs nav varējis pierādīt, ka starp minētajām izmaksām saistībā ar ombudam iesniegtajām sūdzībām, un prettiesisko rīcību, kurā apsūdzēta Komisija, pastāv tieša cēloņsakarība. Personas brīvo izvēli iesniegt sūdzību ombudam nevar uzskatīt par tiešām un obligātām sekām sliktas pārvaldības gadījumiem, kuros varētu būt vainojamas Kopienu iestādes.

- 87 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka prasītāja prasība atlidzināt zaudējumus, kas radušies no zaudētās iespējas iegūt tiesības noslēgt turpmāko pakalpojumu līgumu un no izmaksām saistībā ar ombudam iesniegtajām sūdzībām un pierādījumu iegūšanai, jānoraida kā acīmredzami nepamatota, neizvērtējot prasības pieņemamību.
- 88 Līdz ar to prasība ir jānoraida pilnā apmērā kā daļēji nepieņemama un daļēji acīmredzami nepamatota.
- 89 Tādēļ nevar apmierināt prasītāja lūgumu kā lieciniekus pieaicināt Trovborstu [*Trouwborst*], Brinkmanu [*Brinkman*] un Sodermanu [*Söderman*]. Jebkurā gadījumā jākonstatē, ka minētajā lūgumā nav precīzi norādīti fakti, attiecībā uz kuriem būtu jāuzklausā minētie liecinieki, kā arī nav sniegts pamatojums viņu uzklausīšanai; tāpēc minētais lūgums neatbilst Reglamenta 68. panta 1. punkta otrās daļā ietvertajām prasībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 90 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlidzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums nav labvēlīgs, tam jāpiespriež atlidzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA
(trešā palāta)

izdod šādu rīkojumu:

- 1) prasību noraidīt kā daļēji nepieņemamu un kā daļēji acīmredzami nepamatotu;
- 2) prasītājs atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Luksemburgā, 2005. gada 14. septembrī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

M. Jaeger